

W każdej sytuacji klinicznej specjalista ma prawo skierować osobę pozostającą pod jego opieką do innego specjalisty lub placówki, jeśli uzna, że będzie to korzystne dla pacjenta i procesu leczenia.

-Wykonywanie zawodu lekarza, w szczególności lekarza psychiatrii oraz innych specjalistów zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego, opiera się na zasadzie niezależności zawodowej oraz obowiązku kierowania się przede wszystkim dobrem pacjenta i aktualną wiedzą medyczną. Ocena potrzeb zdrowotnych pacjenta, wybór odpowiedniej ścieżki leczenia oraz decyzja o konieczności konsultacji z określonym specjalistą należą do podstawowych kompetencji lekarza i powinny być podejmowane wyłącznie na podstawie przesłanek medycznych. Przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie przewidują możliwości ograniczania lekarzowi prawa do podejmowania takich decyzji - podkreśla Rzecznik Praw Pacjenta Bartłomiej Chmielowiec.

W odpowiedzi na doniesienia medialne Rzecznik Praw Pacjenta wszczął postępowania dotyczące praktyk, które mogą naruszać zbiorowe prawa pacjentów. Sprawdza zapisy umów zawieranych przez niektóre podmioty lecznicze z lekarzami.

Analizowane umowy ograniczają możliwość kierowania pacjentów do specjalistów lub placówek spoza danej organizacji. Wynika z nich, że lekarz może skierować pacjenta do zewnętrznego specjalisty tylko wtedy, gdy w placówce nie ma odpowiedniego specjalisty albo nie jest dostępne świadczenie odpowiadające potrzebom zdrowotnym pacjenta. Jednocześnie lekarz nie może samodzielnie ocenić, czy taka sytuacja występuje. Przed skierowaniem pacjenta poza placówkę musi uzyskać potwierdzenie od kierownictwa.

W praktyce oznacza to przeniesienie części procesu decyzyjnego z poziomu medycznego na poziom organizacyjny i biznesowy. Lekarz, który uznaje, że dobro pacjenta wymaga pomocy specjalisty lub ośrodka spoza placówki, nie może samodzielnie podjąć takiej decyzji bez ryzyka naruszenia warunków współpracy.

Ma to szczególne znaczenie w ochronie zdrowia psychicznego. Leczenie zaburzeń psychicznych często wymaga szybkiego dostępu do wyspecjalizowanej pomocy, współpracy wielu specjalistów oraz dostosowania terapii do indywidualnych potrzeb pacjenta. W wielu przypadkach skuteczność leczenia zależy od możliwości niezwłocznego skierowania pacjenta do odpowiedniego specjalisty, terapeuty, ośrodka leczenia zaburzeń psychicznych, placówki oferującej określoną metodę terapeutyczną lub jednostki mającej doświadczenie w leczeniu konkretnego schorzenia.

Obowiązek każdorazowego uzyskania potwierdzenia od kierownictwa przed skierowaniem pacjenta poza placówkę może opóźniać dostęp do świadczeń zdrowotnych i ograniczać swobodę lekarza w podejmowaniu decyzji terapeutycznych. Nawet jeśli kierownictwo wyraża zgodę na takie skierowania, sam obowiązek konsultacji sprawia, że lekarz przed podjęciem decyzji musi brać pod uwagę także względy pozamedyczne związane z warunkami współpracy.

W efekcie takie rozwiązania mogą ograniczać niezależność zawodową lekarzy oraz możliwość swobodnego wyboru przez pacjentów lekarzy i specjalistów najlepiej odpowiadających ich potrzebom zdrowotnym. Mogą także prowadzić do pozostawiania pacjentów w obrębie jednej organizacji, mimo że inne podmioty oferują świadczenia lepiej dopasowane do ich sytuacji zdrowotnej.

Rzecznik Praw Pacjenta uznał, że takie działania mogą stanowić praktykę naruszającą zbiorowe prawa

Lekarz ma prawo kierować poza placówkę

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: wtorek, 28, lipiec 2026 09:13

Tomasz Smaś

Odsłony: 257

pacjentów i ograniczać prawo do świadczeń zdrowotnych.

Stanowisko w tej sprawie zajęło również Polskie Towarzystwo Psychiatryczne. Wskazało, że: *Osoba poszukująca pomocy (pacjent) ma pełne prawo do uzyskania najlepszej możliwej formy opieki, a ograniczanie jej wyboru wyłącznie do specjalistów zatrudnionych w ramach danej sieci komercyjnej stanowi naruszenie tego prawa. W każdej sytuacji klinicznej specjalista ma prawo podjąć decyzję o skierowaniu osoby pozostającej pod jego opieką do innego specjalisty lub placówki, jeżeli uzna, że będzie to z korzyścią dla osoby leczonej i procesu terapeutycznego.*

Źródło: RPP